

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
ราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 2 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร จำนวน 271 คน และผู้ปกครอง
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร
จำนวน 637 คน รวมประชากร 908 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple
Random Sampling) โดยใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan
ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 49) สองกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่ม
ตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ
กรุงเทพมหานคร จำนวน 81 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานครจำนวน 189 คน รวม 270 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกโดยการสุ่มเลือกตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน (Proportional Sampling) โดยจะทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร จำแนกตามโรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชวัชรบุรีบูรณะ ที่เป็นกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน		ผู้ปกครองนักเรียน		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนวัดบางปะกอก	128	38	294	87	422	125
โรงเรียนรัตนจินะอุทิศ	53	15	106	32	159	47
โรงเรียนวัดประศรีสุขทาวาศ	13	6	36	11	49	17
โรงเรียนวัดแจ้งร้อน	34	10	92	27	126	37
โรงเรียนวัดสน	24	7	57	17	81	24
โรงเรียนวัดสารอด	19	5	52	15	71	20
รวม	271	81	637	189	908	270

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดหลักตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยลักษณะ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชวัชรบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 ข้อ แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert Scales ซึ่งแสดงระดับความคิดเห็น

เกี่ยวกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชภัฏธนบุรี กรุงเทพมหานคร เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	มากที่สุด	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ 4	มาก	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติมาก
ระดับ 3	ปานกลาง	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติปานกลาง
ระดับ 2	น้อย	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติน้อย
ระดับ 1	น้อยที่สุด	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชภัฏธนบุรี กรุงเทพมหานคร แบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคือ ด้านการกำหนดนโยบายการ ประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดองค์การการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ในการประชาสัมพันธ์และด้านการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อใช้ในการศึกษาให้มีคุณภาพดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

1.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วให้ให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์พิจารณา ตรวจสอบวิจารณ์ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ 1.3 เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา(Content validity) และความ สอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1.4.1 ดร.นิธิภัทร บาลศิริ

อาจารย์ผู้สอนประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1.4.2 นายถวัลย์ มหิมา

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดบางปะกอก

1.4.3 ดร.จามจุรี จำเมือง

ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนวัดทองธรรมชาติ

จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากข้อคำถามจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ใช้ได้จำนวน 40 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.66 – 1.00

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาหลวงสำนักงานเขตทุ่งครุ ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งหมดเท่ากับ 0.95

1.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ดำเนินการจัดพิมพ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน
2. จัดส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน จำนวน 270 ฉบับ
3. การรับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยนัดหมายเวลากับกลุ่มตัวอย่างเพื่อไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 270 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามครบตามจำนวนที่กำหนดแล้ว ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยวิเคราะห์ผล ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบเลือกตอบจึงใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชวัตรบูรณะ กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนจำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการกำหนดนโยบายการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดองค์การการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรในการประชาสัมพันธ์และด้านการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแปลค่าความหมายโดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของจอห์นดับเบิลยูเบสท์ (John W. Best) โดยกำหนดค่าคะแนนสูงสุดให้มีค่าไม่เกิน 5.00 และคะแนนต่ำสุดมีค่าไม่ต่ำกว่า 1.00 และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มโดยหาค่าที (t-test) และมากกว่า 2 กลุ่มหาค่า เอฟ (F-test)

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2542, หน้า 187)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติ
4.50 - 5.00	หมายถึง มากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง น้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

โดยใช้สูตรดังนี้ (ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ, 2549, หน้า 65)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+1	แน่ใจว่าสอดคล้อง	
	0	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง	
	-1	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง	

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) ดังนี้ (วาโร เฟิงส์วาศดี, 2551, หน้า 260)

$$\text{คำนวณจากสูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ในที่นี้คือค่าความเชื่อมั่น
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนการตอบแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1.1 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ โดยใช้สูตรดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 149)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) โดยใช้สูตรดังนี้
(ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2544, หน้า 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.1.3 ค่าร้อยละโดยใช้สูตรดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 148)

$$\text{ร้อยละ(\%)} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ X	แทน	จำนวนข้อมูลที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และ 4 โดยใช้การวิเคราะห์หาค่า t-test โดยใช้สูตร
ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 176)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2
S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2
N_1, N_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

3.2 ทดสอบสมมติฐานข้อ 2 และ 3 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ตามตัวแปรอายุและวุฒิการศึกษา กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe's test)

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F – test ชนิด One Way ANOVA)

(วาริ เฟ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 344)

$$\text{คำนวณจากสูตร } F = \frac{MS_B}{MS_W} \quad \text{dfb} = k - 1, \text{ dfw} = n - k$$

เมื่อ MS_B แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean squares between groups)

MS_W แทน ความแปรปรวนในกลุ่ม (mean squares within groups)

K แทน จำนวนกลุ่ม

n แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé) (วาริ เฟ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 349)

$$\text{คำนวณจากสูตร } S = \sqrt{F_{(\alpha, df_b, df_w)}(K - 1) \sqrt{MS_W \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าวิกฤตแบบเซฟเฟ้

$F_{(\alpha, df_b, df_w)}$ แทน ค่าวิกฤต F ที่ระดับนัยสำคัญ

$\alpha, df_b = k - 1$ และ $df_w = n - k$

MS_W แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวน ภายในกลุ่ม

n_1 แทน จำนวนตัวอย่างกลุ่มที่ 1

n_2 แทน จำนวนตัวอย่างกลุ่มที่ 2